

عنوان مقاله:

تاملاتی در باب ضمانت اجرا از منظر حقوق بین الملل عمومی

محل انتشار:

پژوهشنامه حقوق تطبیقی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 45

نویسنده:

همایون مافی - دانشیار دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری

خلاصه مقاله:

جامعه ی بین المللی جامعه‌ای متشکل از دولتهای برخوردار از حاکمیت‌های ملی و سازمانهای بین المللی است که ساختار نظام حقوقی معاصر بر آن مبتنی است. لازمه‌ی تحقق حاکمیت و استقلال کشورها، فقدان مرجع فائقه متمرکز و برتر فوق حاکمیت است تا به تمشیت امور در زمینه‌های قضایی، اجرایی و تقیینی بپردازد. جامعه‌ی بین المللی، یک نظام بین دولتهاست که مبانی و بستر نظری آن در برابری دولتها قرار دارد آن گونه که بند یک از ماده 2 منشور سازمان ملل متحد بر اصل برابری کلیه اعضای سازمان تاکید کرده و آنرا رکن اساسی ملل متحد اعلام می‌نماید. فقدان یک مرجع قانونگذاری بین المللی، با صلاحیت وضع و تصویب قوانین جهانی و نبود یک نهاد قضایی مناسب و نیز نظام تضمین شده اجرایی حقوق بین الملل را با این تردید مواجه ساخته است که آیا به راستی حقوق بین الملل وجود دارد. اگر وجود دارد، ساز و کارهای اجرایی آن چیست و انگیزه‌ی تابعان آن در اطاعت از قوانین بین المللی کدام است. متصف ساختن قواعد حقوق بین الملل به بحث ضمانت اجرا در نظامهای حقوقی ملی و اندیشه اجبار به عنوان بخش جدایی ناپذیر آن زمینه‌ی مناسبی در ایجاد تشکیک نسبت به جایگاه نظام حقوق بین الملل فراهم آورده است. در حالی که، انسجام و تحول تدریجی جوامع ملی در خصوص وضع قواعد حقوقی توأم با ضمانت اجرا محصول یک روند تکاملی در پویش تاریخی بوده است، حقوق بین الملل، به علت برخوردار از ضعفهای ساختاری، نارسا بودن قواعد موضوعه و کثرت و تنوع مسائل جدید و رای موضوعات سنتی از ضمانت اجرای کافی و مقابله با نقض معیارهای بین المللی به طور موثر برخوردار نشده است. علیرغم فقدان ضمانت اجرای مناسب، قواعد حاکم بر جامعه‌ی بین المللی لازم الاجرا هستند و کاربرد آنها بر رفتار دولتها تاثیر می‌گذارد و دولتها نیز در عمل حقوق بین الملل را رعایت می‌کنند. زیرا، لازمه وجودی یک جامعه‌ی بین المللی و شرط دوام و قوام آن رعایت حقوق بین الملل در حد گسترده است. روندی که به اقتضای ماهیت متغیر روابط بین المللی و ساختار متحول نظام بین‌المللی ضرورتی اجتناب ناپذیر می‌باشد. به منظور درک دقیق حقوق بین الملل به عنوان بازتاب جامعه‌ی جهانی و تضمین رعایت مقررات آن باید این رشته را صرفا در بطن جامعه ی بین المللی مورد مطالعه ی علمی قرار داد.

کلمات کلیدی:

ضمانت اجرا، تعهدات بین المللی، مسئولیت بین المللی، نظارت بین المللی، حقوق بین الملل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1017090>

